

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

עד שישלח בו יד. והא דקתני לעיל (דף ק.) והעדים מעידים אומן

שגנבו משלם תשלומי כפל היינו ששלח בו יד:

הואיל ויצא ידו בעלים בשבועה ראשונה. דלע"ג שהודה שלשקר נשבע אין חייב מן הדין לשבע פעם שניה שגנבו

כמו שחזר וטוען אלף נאמן שלא נשבעה לומר שגנבו במנו דלי צעי אמר באמת נשבעתי והיה פטור והא קמ"ל אע"ג שמושבע מפי צ"ד כגון טענו צפי צ"ד אחר שלא היו יודעים שנשבע כבר קודם והשביעוהו עתה דפטור כיון שמן הדין לא היה לו לשבע: **וישלח** בו יד פטור.

והא דלמיר לעיל והעדים מעידים אותו שאלו משלם תשלומי כפל צ"ל כגון שאלו לאחר שבועה ונראה דדוקא קאמר ושלח דגזירת הכמוז היא כדקאמר אם לא שלח הא שלא פטור אבל כופר צפקדון אע"ג דלמיר כן שעת לעיל הכופר צפקדון נעשה עליו גזלן כפל מיהא מחייב דהא דקאמר נעשה עליו גזלן היינו להתחייב צאונסין: **והרא** שלש שבועות משביעין אותו. וריקן כולוהו דלי נשבע שלא פשעתי אכתי מיישין שמה צרשמו הוא ובאמת נשבע וכשנשבע שתינה צרשמו איכא למישא שמה שלח זה יד ומחייב אע"פ שלא פשע ואינה צרשמו: **מאי** א"ו ש"א שלחתי בו. ה"ג ה"מ פירושו וזו חייב צ"ר יוסף וילמא מאי לאו [שלחן שלחתי דומיא דלא פשעתי ולשוני לא דומיא דלין צרשמו:

מה שבועה שלא פשעתי בה כי מנליא מילתא דפשע בה פטור. דהא מהכא דרשנין טוען טענת גנב מדכמיז אם לא ימלא הגנב אלף הוא בגזלן ונכחו וזהו שפסע זה לא נכחו: **למנו** שמוען מענת גנב וחזר וטען מענת אבד. ואיפכא לא מני למימר דלס כן לא מחייב כפל כדלמיר לעיל שכבר יא לא ידי צעלים שבועה ראשונה" והכי פירושו וחזר וטען טענת אבד ואומר מה שנשבעתי שגנבו לא כי אלא אבד והיה לי לשבע שאבד אבל אין לפרש שאמר אחר שבועה אבד שא"כ לא הי"מ למפטור נפשיה אבד כיון שהיא צרשמו נשעה שנשבע דלהיא עשה שנשבע לשקר מתחייב צאונסין ולא מחייב אהך שבועה חומש ואשם דלא היא צרשמו ממון אלא כשבועת כפיו צעלמא:

ובלא

צריכין כפירה במקצת והוראה במקצת ואלו הן שומר הנם והשוואל נושא שכר והשובר אמר רבא מאי מעמא דרמי בר חמא שומר הנם בהדיא כתיב ביה יכי הוא זה שומר שכר יליף נתינה נתינה משומר הנם שואל² וכי ישאל וי"ו מוסף על ענין ראשון שובר אי למ"ד כשומר שכר היינו שומר שכר אי למ"ד כשומר הנם היינו שומר הנם וא"ר חייא בר יוסף הטוען מענת גנב צפקדון אינו חייב עד שישלח בו יד מאי מעמא⁶ ³ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא שלח ידו במלאכת רעהו מכלל דאי שלח בה יד מיחייב למימרא דבשלח בה יד עסקינן אמר להו ר' חייא בר אבא הכי א"ר יוחנן בעומדת על אבוסה שנו א"ל ר' זירא לר' חייא בר אבא דוקא בעומדת על אבוסה קאמר אבל שלח בה יד קנה ושבועה לא מהניא ביה כלום או דלמא אפי' עומדת על אבוסה קאמר א"ל זו לא שמעתי ויצא בה שמעתי דא"ר אסי א"ר יוחנן הטוען מענת אבד ונשבע וחזר וטען מענת גנב ונשבע ובאו עדים פטור מ"מ לאו משום דקנה בשבועה ראשונה א"ל לא הואיל ויצא ידו בעלים בשבועה ראשונה איתמר נמי א"ר אבין א"ר אילעא א"ר יוחנן הטוען מענת אבירה צפקדון ונשבע וחזר וטען מענת גניבה ונשבע ובאו עדים פטור הואיל ויצא ידו בעלים בשבועה ראשונה אמר רב ששת הטוען מענת גנב צפקדון כיון ששלח בו יד פטור מאי מעמא הכי קאמר רחמנא ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא שלח ידו וגו' הא שלח ידו פטור אמר ליה רב נחמן והלא⁶ שלש שבועות משביעין אותו שבועה שלא פשעתי בה שבועה שלא שלחתי בה יד שבועה שאינה ברשותי מאי לאו שבועה שלא שלחתי בה יד דומיא דשבועה שאינה ברשותי מה שבועה שאינה ברשותי כי מוגליא מילתא דאיתיה ברשותיה חייב אף שבועה שלא שלחתי בה יד מוגליא מילתא דשלח בה יד חייב אמר ליה לא שבועה שלא שלחתי בה יד דומיא דשלא פשעתי בה מה שבועה שלא פשעתי בה

חייב כפל משום שבועה שאין צרשמו: **די** מוגליא מילתא דפשע זה. ונגנבה: פטור מפל. דהא יד כי מוגליא מילתא דשלח זה יד פטור מפל. אפילו עדיין היא אללו: **צעי** רמי בר חמא. דקיימא לן צפקר מרובה (לעיל דף סה:) ממון שאין משלם כראש דליכא כפל צדיה אין מוסף חומש ולעיל (דף ק.) נמי מניין לה אם משבאו אבד חומש לא מאן פטר ליה מחומשא ממוגא או שבועה: והיכי דמי. כלומר למאי

צריכין כפירה במקצת. קודם שיתחייבו שבועה ולא נשבעו בלא כפירה והודאה אין שבועתו של ש"ח כלום ולא מחייבתו כפל ודמיו בר חמא פליג אדרבי חייא בר יוסף: פרשה ראשונה נאמרה צ"מ ושניה בשומר שכר: **שוכר**. פלוגמא דר"מ ורבי יהודה לעיל (דף טו.): **אינו חייב**. כפל: **עד שישלח**

זה יד. קודם שבועה כגון שפעה זה מלאכה: ה"ג דאמר קרא ונקרב **בעל הצים אל האלהים אם לא שלח** למימרא. דהאי דכתיב צמריה אשך ירשיעון אלהים וגו': **נשאלה** זה יד עסקינן. דנמלא רשע בכך שנשבע לשקר שהרי שלח זה יד: **עומדים על אבוסה**. שלא שלח זה יד שנו דחייב כפל: **אלל** שלא זה יד. קודם שבועה קנאה צמורת גזילה ושומר חנם אינו נעשה גנב אלא בטענת גנב וזה קודם שטען טענת גנב קנאה וקמה ליה צרשומיה שאם ממה ישלמנה ואשתכח דמי כפרו דליה קא כפר: או דלמא אפילו **עומדים על אבוסה קאמר**. וכל שכן כי שלח זה יד דזהכי קאי קרא כדלמיר ר' חייא בר יוסף: **הטוען טענת אבירה ונשבע**. ל"ג והודה: פטור. מן הכפל: **מ"ע** לאו משום דקנה שבועה ראשונה. להתחייב צאונסין כדכר שעת דלמיר לעיל (ק"ה): הכופר צפקדון נעשה עליו גזלן אפי' בלא שבועה והיכא דאשתכח כל שכן דכ"ע מודו. אלמא כיון דקמה ליה צרשומיה כי כפר דליה קא כפר ולא מחייב ליה כפל וה"ה לשולח זה יד כיון דפשעטא לן צפי המפקיד (צ"מ מה): דקמה ליה צרשומיה מו לאו מחייב עליה כפל: לא. התם לאו משום דקמה ליה צרשומיה הוא אלא הואיל וילא שומר זה ידי צעלים שבועה ראשונה שמצית דין ראשון נסתלק מידם ושבועה אחרונה זו לאו שבועת הדיינים הוא לתיצוי כפל (י) דכיון דנשבע בתחילה שזכ לא היה מחויב שבועה לצעלים: **כיון ששלח** זה יד. קודם שבועה: **ה"ק** אם לא שלח. ונקרב בעל הבית וקיימא לן צפקדון (סס) דהאי ונקרב לשבועה הוא וכתיב צמריה ישלם שנים אם נמלא רשע: **הא שלח יד פטור**. מכל הדין הזה: **שלש שבועות משביעין**. את שומר חנם האומנ

נגנבה: **שבועה שלא פשעתי** צשמירמו כשנגנבה דלי פשע זה חייב דכתיב על כל דבר פשע: **שבועה שלא שלחתי בה יד**. ליהנות זה קודם לכן דלס שלח זה יד קמה ליה צרשומיה דנעשה גזלן עליה ומחייב צאונסין וכ"ש צניגיה ואצדיה: **כי מוגליא מילתא דאיסיה צרשומיה**. והוא גנב עליה מחייב כפל דהיינו טוען טענת גנב: **אף שבועה שלא שלחתי בה יד**. כי משתכח שפקר נמי אינו גנב עליה: **אף שבועה דשלח זה** וממון (לעיל דף סה:) ממון עדים הודה משלם תשלומי כפל ואשם כ"מ כגון שטען טענת גנב כו':

ובלא

(א) על כל דבר פשע על שור על החמור על שלח על כל אבדה אשר יאמר כי הוא זה עד האלהים יבא דבר ירשיעון אשר ירשיעון אלהים ישלם שנים לרעהו: שמו ככ ח ובי ושאל איש מעט רעהו וישבר או מוט בעליו אין עמו שלם ישלם: שמו ככ יג

3. אם לא ימצא חמור ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא שלח ידו במלאכת רעהו: שמו ככ ז

הגרות הב"ח

(א) נב' מאי טעמא דאמר קרא ונקרב (ב) רש"י דיה לא התם וכו' לתיצוי כפל ואי קשיא הא דאמרין לעיל השביע עליו ה' פעמים בין בפני כ"ד בין שלא בפני כ"ד חייב על כל אחת ואחת והכא אמרין פטור איכא לתרוצי דהתם ודאי חייב דהא צפקדון שבועה קמייב ולא שני לן בין בפני כ"ד בין שלא בפני כ"ד דסתמא כתיב מכל אשר ישבע עליו לשקר וגו' אבל הכא בכפל קאמר דפטור דהא שבועה בתרייתא לאו שבועת הדיינים היא ואע"פ שבעית בב"ד שלא היה להם לב"ד להשביעו שהרי כבר נכפל משבועה ראשונה דרשנין טענת אבירה ונשבע לא משלם כפל ובכפל לא מחייב אלא בשבועת הדיינים כתיב ונקרב בעל הבית וגו' לשבועה לשלם שנים ואין אלהים אלא דיינין דכיון דנשבע בתחילה שז לא היה מחויב שבועה לצעלים כ"ל:

מוקף תוס'

א. וא"ת השתא נמי היאך מיחייב חומש. הרי כבר יצא בשבועה ראשונה וי"ל דודאי אי טען טענת אבד ונשבע וחזר וטען טענת גנב או הוא דפטור מכפל שהרי כבר יצא וכי מופטור אלא בב"ד ואו מיפטור בשבועה ראשונה, אבל השתא דרשנין טענת גנב וכי מחויב חומש משום דחומש יכול להתחייב בכפל ב"ד ר"פ.

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

קח.

עין משפט
גר מצוה

קנו א מיי פ"ד מהל'
גמיה הל' ו'
קנו ב מיי שם הל' ו'
קנה ג ד מיי שם הל' ה'
(כד אלפס ב"מ פ"ג
דף ע"ט):
קנב ה מיי פ"ח מהל'
שאלה ופקדון הל' ד'
טו"מ"ח פ"י גלג ופי' הל' ה'
קס ו מיי שם הל' א'
טו"מ"ח פ"ח:

מוקף רש"י

אמר לאחד מן השוק
כ"י. הכל לא נרסין
משפיען אפי' דהא כלל
שבעה נמי מחייב כלל
זוהי גבגב ממש הכל
ובגבב כתיב ישלם שנים
כלל שבעה (שבועות
ט"ו). שילם ולא רבד
לישבע. שבעות שומרים
שלא פשע בה ושלם
שלא בה ד, שהיה יכול
לפטור בשבעה וזו שהיה
אמר כ"י (ב"ב ל"ג).
למי שהפקדון אצלו.
דכיון דשילם קנה כל
תשלומיה (ט"ו).

רבינו הגנאל

דאמר רבא וחמישיהו
יוסף עליו התורה ריבתה
חמישיהו הרבה לקרן
אחת, שבעה מינה, השתה
איכא למימר ה"ה לפעיל
וראיא למימר דוקא חומש
דריבוי קרא אבל כפי לא
ולא מריבוי. תבטוהו
בעלים לשומר ונשבע
והיה וחוכר הגנב. קרנא
ודאי לשומר. כפי למי.
אבי אבד לבעל הפקדון
רבא אמר למי שהפקדון
אצלו. וקיימא לן כרבא.

וזלו עדים. דכשנשבע היתה אללו לחייב כפל והדר הודה איהו
אבתרייתא: מאי. מחייב חומש אהך שבעה בתרייתא או לא:
והא איהויב ליה כפילא. עליה דהאי ממון: או דלמא שבעה
המחייבתו כפל פוטרתו מן החומש. כגון אי הוה מודה השתא
אקמיייתא אחר העדלת עדים הוה
מיפטר מחומש אלל השתא דלבתרייתא
אודי והך שבעה לא חייבתיא כפילא
מחייבתיא חומשא. והכא ליכא למימר
יאל ידי בעלים שבעה ראשונה דכי
אמרינן ליה היכא דלמו סקדי אשבעה
שניה דלמרינן אשבעת חנם לא
מחייבי כפילא אלל היכא דלודי עלה
קיימא לן לעיל (דף ק.) השביע עליו
חמשה פעמים כ"ו דלענין חומש ואשם
לא שני ליה צין שבעת עלמו לשבעת
דיינין ובלבד שיכפור ממון: אמר
לאחד מן השוק. שאין שומר על
שורו: משביעך אני. משום הודה
מעלמו דסיפא נקט אלל משום כפל
בללו שבעה נמי מחייב: כ"י חומשי
או כ"י כפילי נהד גברא מאי הכי
גרסינן: לקרן אחת. אס כפר וחזר
וכפר ויה"ה לתרין כפילי: שבעהו
בעלים לשומר חנם ונשבע. שנגנבה
ונפטור ואח"כ שילם לפני משורת
הדין: כיון דאטרתיא. שומר לבעלים
עד שהצויהו לבית דין ונשבע אע"ג
דהדר שילם לא מקני ליה בעלים
לשומר כפילא שבעת תשלומים: שהרי
אמרו וכו'. ויכול היה לפטור שבעה:
הא

תורה אור השלם

1. או מכל אשר ישבע
עליו לשקר ושלם אתו
בראשו ותמשתו יסוף
עליו לאשר הוא לו
יתנו ביום אשמתו:
ויקרא ה' כד

הנהגות הב"ח

(א) נמי דלא משלם חומשא
וכפילא אבל בהרי גבוי
האי משלם כפילא: (ב) שם
הכי דמי כגון שטען:

מוקף תוס'

א. רבינו תוס' כ"מ לה
ע"ה ד"ה אשמתו.

ובאו עדים אקמיייתא. תימה דע"כ כשצלו עדים אקמיייתא
ואומרים בלחמה שעה ראינוהו ברשותו ונמצא שמכחישי
גם שבעה שניה שנשבע שאבד וכשהודה אחר עדים אמאי משלם
חומש הא קמני לעיל (א) בצרייתא דהיכן פקדוני כ"י הודה מעלמו
משלם קרן וחומש משמע דוקא הודה
מעלמו אלל אחר עדים לא ויש לומר
לעולם בטענת אבד הודה לאחר
עדים נמי משלם חומש כדמשמע
בסמוך דקאמר מכדי האי שבעה לא
מחייבא ליה כפל מחייבתיא חומש אלל
שמע מינה ממון המחייבו כפל פוטרו
מן החומש משמע הא היכא דליכא
כפל בהעדלת עדים כמו בטענת
אבד דמחייב חומש בזהוה אחר
עדים ועליל ללו דוקא נקט מעלמו
אלל הוא הדין אחר עדים ואידי
דמנא כפיא הודה מעלמו נמי טוען
טענת גבגב תנא נמי ברישא:
חד [נשבע] והודה וחד [נשבע]
ובאו עדים. נראה דוקא
נקט ממחילה הודה דאי ממחילה כפר
חד וצלו עדים ואח"כ הודה חד
הו עדים קודמין להודאה ומחייב
מרויחו כפילא דעדים שצלו להעיד
על שיהיה העידו אלל כשהודה חד
קודם אע"פ שאח"כ צלו עדים יש
לומר לפטור והכי משמע בכולה
הך שמעתא דמודה בנגס ואח"כ
צלו עדים לפטור:

מען מענת אבד ונשבע והודה
והדר ובען מענת אבד. נראה
ל"ג והודה דלס הודה מיד הויה
ברשותו להמחייב צלונסים משעה
שנשבע לשקר ומה שיחזור ויעטון
שוב אבד אין כופר כלום ואפי' אמר
לאחר שבעה אבד אלל נראה דלא
הודה אלל לאחר שבעה שניה ומיהו
תימא מאי קמבעיא ליה לרב פפא
הא מתנימין היא דמייתי לעיל (דף
ק.) השביע עליו ה' פעמים צין
כפני ב"ד צין שלא כפני ב"ד וכפר
עליו חייב על כל אחת ואחת:
והדר ובען מענת אבד ונשבע.
תימה היאך השביעוהו בית
דין כיון שנפטור בבית דין שבעה
ראשונה ואפילו חזר וטען שלאחר
שבעה ראשונה נגנב מ"מ למה
השביעוהו והלא משבעה ראשונה
שנשבע לשקר חייב צלונסים נמצא
שלא כפר כלום במה שטען שנגנב
אחר שבעה ראשונה ואין לומר
שבאו לפני בית דין אחר שלא ידעו
שכבר נפטור והשביעוהו וכיון שנשבע
על פי בית דין (אע"ג) שלא ידעו
מחייב כפל והא דלמרינן לעיל שכבר

יאל שבעה ראשונה היינו שאזות בית דין עזמו השביעוהו וטעו דאין סברא לחלק כלל ונראה דמייירי דלמר ליה בעל הפקדון שזו
לאחר שנמצא שקרן שבעה ראשונה רלוני שמהא עליו שומר חנם ככתחילה וחזר וטען לאחר שעשייתי שומר חנם נגנב ופוטור עזמו
שהרי לא נתחייב צלונסין במה שעשאו בפירוש ש"ה אלל תימה דל"כ לא היו חד ממונא דהשתא הפקדו אללו פשע שניה ומה לי לקחו
בידו ונתן לו ומי"ל שלא לקחו אלל אמר ליה בעדו בידו תהא עליו שומר חנם: (א) ונת"ר בפי"א. מחמת שנעשה פסול שבעה שניה
משעה שנמצא שקרן בראשונה אין לפטרו משום דחשד על השבעה מדרבנן הוא דמיפסל כדמוכח בשבעות (דף מה). דקמני ושכנגדו
חשוד על השבעה ומשמע התם דמדרבנן הוא וכיון דמלאורייתא שבעתו שבעה מחייב כפל: רבא אמר ר'מי שהפקדון אצלו.
וא"ת דהכא סבר רבא דאע"ג דאטרתיא לצי דינא מקני ליה כפילא וצפרק המפקיד (ב"מ דף לה). גבי ההוא גברא דאפקיד כיפי
גבי חבריה קאמר רבא שפיר עבד דלא אהדר ליה הכא אטרתיא לצי דינא התם לא אטרתיא לצי דינא ויש לומר דהתם שאני
דאטרתיא לצי דינא ולא פרע ליה מידי אלל רב נחמן אגבייה לאפדנא מיניה אלל הכא אע"ג דאטרתיא לצי דינא קאת שנשבע
לו תחילה מכל מקום הרי שילם לו בנאוק"א ולא אטרתיא לצי דינא הלכך מקני ליה כפילא:

ובאו עדים אקמיייתא והודה אבתרייתא מאי
ממון המחייבתו כפל פוטרו מן החומש והא
איהויב ליה עילויה כפילא או דלמא שבעה
המחייבתו כפל פוטרתו מן החומש והא
שבעה בתרייתא הואיל דלא קא מחייבא
ליה כפילא תחייבתיא חומשא אמר רבא
ת"ש (א) אמר לאחד מן השוק היכן שורי
שגנבת והוא אומר לא גנבתי משביעך אני
ואמר אמון והעדים מעידים אותו שגנבו
משלם תשלומי כפל ואם הודה מעצמו
משלם קרן וחומש ואשם והא הכא עדים
הוא דמחייבי ליה כפילא הודה מעצמו אין
אבל הודה אחר עדים לא ואי סלקא דעתך
שבעה המחייבתו כפל פוטרתו מן החומש
אמאי הודה אחר עדים לא מכדי הא שבעה
לא קא מחייבתיא ליה כפילא תחייבתיא חומשא
אלא לאו שמע מינה "ממון המחייבו כפל
פוטרתו מן החומש ש"מ בעי רבינא חומש
וכפילא בתרי גברי מאי היכי דמי כגון ששומר
שורו לשני בני אדם ומענו בו טענת גבגב
חד נשבע והודה וחד נשבע ובאו עדים
מאי מי אמרינן בחד גברא קפיד רחמנא
דלא משלם חומשא וכפילא (א) האי נשלם
כפילא והאי נשלם חומשא או דלמא עלויה חד ממונא קפיד רחמנא דלא
נשלם עלה חומשא וכפילא והכא נמי חד ממונא הוא יתיקו: בעי רב
פפא תרי חומשי או תרי כפילי בחד גברא מאי היכי דמי (א) שטען טענת
אבד ונשבע והודה וחד וטען טענת אבד ונשבע והודה אי נמי כגון שטען
טענת גבגב ונשבע וחזר וטען טענת גבגב ונשבע ובאו עדים
מאי מי אמרינן תרי גווי ממונא קאמר רחמנא דלא נשתלמו עילויה חד
ממונא והכא חד גוונא הוא או דלמא תרי ממונא אמר רחמנא דלא
לשתלמו עילויה חד ממונא והכא נמי תרי ממונא נינהו תא שמע (א) דאמר
רבא (א) וחמישיהו יוסף עליו התורה ריבתה חמישיהו הרבה לקרן אחת
ישמע מינה: תבעוהו בעלים לשומר ונשבע ושילם והוכר הגנב כפל למי
אביי אמר לבעל הפקדון רבא אמר "למי שהפקדון אצלו אביי אמר לבעל
הפקדון כיון דאטרתיא בשבעה לא מקני ליה כפילא רבא אמר למי
שהפקדון אצלו כיון דשילם מקני ליה כפילא וקא מיפלגי בדיוקא
דמתניתין דתנן (א) המפקיד אצל חבירו בהמה או כלים ונגנבו או שאבדו
שילם ולא רצה לישבע שהרי אמרו שומר חנם נשבע ויוצא נמצא
הגנב משלם תשלומי כפל טבה ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה
למי הוא משלם למי שהפקדון אצלו נשבע ולא רצה לשלם ונמצא
הגנב משלם תשלומי כפל טבה ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה
למי הוא משלם לבעל הפקדון אביי דייק מרישא רבא דייק מסיפא אביי
דייק מרישא דקתני שילם ולא רצה לישבע טעמא דלא רצה לישבע
הא

יאל שבעה ראשונה היינו שאזות בית דין עזמו השביעוהו וטעו דאין סברא לחלק כלל ונראה דמייירי דלמר ליה בעל הפקדון שזו
לאחר שנמצא שקרן שבעה ראשונה רלוני שמהא עליו שומר חנם ככתחילה וחזר וטען לאחר שעשייתי שומר חנם נגנב ופוטור עזמו
שהרי לא נתחייב צלונסין במה שעשאו בפירוש ש"ה אלל תימה דל"כ לא היו חד ממונא דהשתא הפקדו אללו פשע שניה ומה לי לקחו
בידו ונתן לו ומי"ל שלא לקחו אלל אמר ליה בעדו בידו תהא עליו שומר חנם: (א) ונת"ר בפי"א. מחמת שנעשה פסול שבעה שניה
משעה שנמצא שקרן בראשונה אין לפטרו משום דחשד על השבעה מדרבנן הוא דמיפסל כדמוכח בשבעות (דף מה). דקמני ושכנגדו
חשוד על השבעה ומשמע התם דמדרבנן הוא וכיון דמלאורייתא שבעתו שבעה מחייב כפל: רבא אמר ר'מי שהפקדון אצלו.
וא"ת דהכא סבר רבא דאע"ג דאטרתיא לצי דינא מקני ליה כפילא וצפרק המפקיד (ב"מ דף לה). גבי ההוא גברא דאפקיד כיפי
גבי חבריה קאמר רבא שפיר עבד דלא אהדר ליה הכא אטרתיא לצי דינא התם לא אטרתיא לצי דינא ויש לומר דהתם שאני
דאטרתיא לצי דינא ולא פרע ליה מידי אלל רב נחמן אגבייה לאפדנא מיניה אלל הכא אע"ג דאטרתיא לצי דינא קאת שנשבע
לו תחילה מכל מקום הרי שילם לו בנאוק"א ולא אטרתיא לצי דינא הלכך מקני ליה כפילא:

